

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et narkotikaråd.

[Af Birgith Mogensen (CD) m.fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 28. Fremsat 16/2 82).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt at fremme samarbejdet for at kunne bekæmpe narkotikaproblemerne. Det er korrekt anført i bemærkningerne til forslaget, at der på nogle områder er uenighed imellem de fagfolk, der på forskellig måde har ansvaret for behandlingen, men det er ikke disse uenigheder, der er skyld i, at vi stadig har store narkotikaproblemer.

Det er nødvendigt med et meget forskelligartet behandlingssystem for at kunne behandle narkomanerne. Derfor er det også naturligt – og det er det i øvrigt også af andre årsager – at der blandt narkotikafagfolk foregår en løbende diskussion og er uenighed, i alt fald når det kommer til detaljer.

Jeg kan oplyse, at kontaktudvalget vedrørende alkohol- og narkotikaspørgsmål i efteråret 1981 afholdt en konference for de lokale samråd om behandlingen af ældre stofmisbrugere. På konferencen drøftede man bl.a. metadonbehandling. Der var blandt deltagerne enighed om at følge de principper for metadonbehandling, der findes i kontaktudval-

gets rapport fra 1979 om metadon og stofmisbrugere.

Konferencen er et eksempel på, at der foregår et samarbejde, og at uenigheden blandt narkotikafagfolk ikke er så stor, som det er angivet i forslaget. Jeg må derfor skuffe forslagsstillerne med, at min enighed ikke rækker længere end til målsætningen bag forslaget.

I øvrigt har jeg vanskeligt ved at se, hvordan et politisk diktat til mennesker, der er eksperter eller fagfolk på deres område, om at blive enige om bestemte metoder skulle fremme en faglig uenighed, i det omfang en sådan måtte eksistere, om behandlingen af et så vanskeligt problem som narkomani.

Regeringen må afvise et narkoråd som det foreslåede, et råd, der er sammensat af både politikere og fagfolk, og med et kommissorium, som det er nævnt i forslaget. Vi finder, det er uhensigtsmæssigt og i strid med almindelige forvaltningsretlige principper. Konstruktionen vil medføre en sammenblanding af på den ene side regeringens administrative og politiske ansvar og på den anden side de politiske partiers rolle. Der vil kunne opstå en række uløselige kompetence- og ansvarsproblemer. Det vil let kunne blive tilfældet såvel mellem politikerne indbyrdes som i forhold til minister, folketingsgrupper, folketingets socialudvalg m.v.

Så vil jeg gerne understrege, at der allerede findes et organ, nemlig kontaktudvalget vedrørende alkohol- og narkotikaspørgsmål, der har et kommissorium, som stort set dækker de funktioner, der foreslås henlagt til et narkoråd.

I øvrigt kan jeg oplyse, at jeg i disse uger forhandler om en reorganisering af kontaktudvalget, der netop skal gøre dette udvalg bedre rustet til at varetage både det forebyggende og det behandlingsmæssige arbejde inden for misbrugsområdet, og det hænger naturligvis, som jeg nævnte under et tidligere punkt på dagsordenen, sammen med de forøgede midler, der er stillet til rådighed for det arbejde, det her drejer sig om.

Vi kan altså ikke støtte forslaget.

Erik B. Smith (S):

Det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det skal ses i sammenhæng med CDs forslag fra 1981 om en reform af

[Erik B. Smith]

hele bekæmpelsesapparatet vedrørende ungdomsnarkomani i Danmark. Så vidt jeg husker, vandt dette forslag meget ringe tilslutning her i Folketinget.

Det fremgår også af bemærkningerne, at forslagsstillerne ikke har megen tiltro til det eksisterende narkotikabekæmpelsesarbejde – ja, det står ligefrem i den skriftlige fremsættelse, at de traditionelle foranstaltninger for flere år siden notorisk har spillet fallit.

Forslagsstillerne tillid til oprettelse af et tværpolitisk og tværfagligt narkotikaråd virker imidlertid nærmest ubegrænset, når man i den skriftlige fremsættelse kan læse, at opgaven skal være at skabe en stabil narkotikapolitik, der virker hensigtsmæssigt.

Jeg tror, det er rigtigt at understrege, at der ikke er nogen nemme løsninger på dette dybt alvorlige problem, og at der heller ikke findes nogen entydig sandhed om, hvordan en stofmisbruger skal behandles. Med den sammensætning, man kan se af den skriftlige fremsættelse, forslagsstillerne forestiller sig dette narkotikaråd skal have, tror jeg, at de snarere bliver handlingslammede end i stand til at opstille hensigtsmæssige og stabile narkotikabehandlingspolitiske synspunkter.

Det undrer mig i øvrigt, at man i bemærkningerne til forslaget slet ikke omtaler kontaktudvalget vedrørende narkotika- og alkoholspørgsmål. Jeg er glad for indenrigsministerens oplysning her i dag om, at han har overvejelser om at reorganisere kontaktudvalget, og hvis disse overvejelser skulle resultere i, at kontaktudvalget fremover bliver mere offensivt, skal vi fra den socialdemokratiske gruppe hilse det med stor tilfredshed.

Det forslag, vi behandler her, kan ikke finde støtte hos socialdemokratiet.

Lis Møller (KF):

Når en undersøgelse, som fru Inge Krogh også henviste til, har vist, at narkomani næst efter trafikulykker er årsag til det største antal dødsfald i aldersgruppen 18–35 år, og intet tyder på, at tallet vil falde, så er der brug for, at der gøres en endnu større indsats, og at der skabes en reel narkotikapolitik.

Vi har ganske rigtigt et kontaktudvalg, og vi har samråd i hvert amt, men jeg mener ikke, at der er kommet så meget ud af det arbejde, som man kunne have ønsket, så det

er muligt, at et narkotikaråd burde afløse kontaktudvalget; det vil jeg i hvert fald gerne være med til at se på i udvalget.

Der er brug for en virkelig behandling af kompetente behandlere og ikke en mere eller mindre tilfældig kortvarig nedtrapning, som vi så ofte har oplevet. Der er også brug for oplysning, og vi kan derfor kun hilse forsikringsselskabernes initiativ velkomment, og der er brug for at få de nedtrappede narkomaner i arbejde og få dem ind i ordentlige boligforhold.

Når jeg siger i arbejde, er det ikke på linje med fru Inge Fischer Møllers forslag, som jeg er uenig i, men det, jeg mener, er, at de skal have en chance på lige fod med andre, at de ikke ustandselig skubbes til side på arbejdsmarkedet, fordi de har været narkomaner.

Et eventuelt narkotikaråd må have til opgave at sørge for en samordning mellem praktiserende læger, hospitaler, sociale myndigheder og arbejdsmarkedet.

Når en læge skriver en indlæggelsesseddel til psykiatrisk afdeling på en heroinmisbruger med henblik på behandling og nedtrapning, kan det ikke være rimeligt, at den læge bliver ringet op af afdelingens socialrådgiver, der meddeler ham, at man ikke kan modtage den slags patienter i afdelingen, de skal først resocialiseres. Da lægen spurgte, hvordan det skulle foregå, fik han besked om at sende patienten på Halmtorvet eller i Christiania. Jeg ved ikke, om et narkotikaråd kan forhindre den slags – det er selvfølgelig et spørgsmål – men jeg tror, det er et forsøg værd.

Tørnæs (V):

Ud fra den betragtning, at de eksisterende behandlingsmetoder langt fra har ført til de resultater, man kunne ønske sig, og ud fra den kendsgerning, at selv narkofagfolk ikke mener, at de nuværende forebyggelses- og behandlingsmetoder er tilfredsstillende, og da der må konstateres en ganske stor uenighed om, hvilke behandlingsmetoder der bør gennemføres, vil vi se positivt på oprettelsen af et bredt, tværpolitisk og fagpolitisk sammensat narkotikaråd. Vi vil gerne se lidt nøjere på et sådant råds sammensætning, og hvilke opgaver et sådant råd skal have. Det vil vi gerne her give positiv tilslutning til.

Agerschou (SF):

SF kan heller ikke støtte gennemførelsen af forslaget om oprettelse af et centralt narkotikaråd.

Vi kan selvfølgelig ikke være uenige i, at det er værdifuldt, at folk, der arbejder med stofmisbrugerproblemer, får lejlighed til at tale sammen, men vi mener, at det allerede sker på forskellige måder, bl. a. via samrådene i amtskommunerne, hvor repræsentanter for de institutioner og organer, der er nævnt i forslaget, mødes og udveksler erfaringer og ideer om arbejdet. Vi mener også, at det sker ved forskellige former for faglige konferencer og i kontaktudvalget.

Derfor er dette forslag overflødigt.

Knud Lind (FP):

Fremskridtspartiets enighed rækker lidt længere end til målsætningen. Regeringen afviser på grund af kompetence- og ansvarsfordeling. Der er snart ikke den undskyldning, som ikke er taget i brug af regeringen og socialdemokratiet for at undgå at stemme for et andet partis forslag; det er jo det reelle i dette her.

Samtidig kan indenrigsministeren frit og frejdigt bekendtgøre, at der er tanker om, at det nuværende kontaktudvalg skal reorganiseres. Når det skal reorganiseres, er det så ikke, fordi udvalget ikke har virket efter hensigten? Hvorledes har ministeren i øvrigt tænkt sig at reorganisere dette udvalg? Er det hr. Schiøler, der skal ud af udvalget, f.eks. fordi hr. Schiøler, jfr. en artikel i Information, ikke mente, at hash var farligt?

Vi har lige talt om samarbejdsudvalg. Jeg synes egentlig, at det sted, hvor der mest mangler et samarbejdsudvalg, er herinde, og ministeren er et tydeligt eksempel på dette grøftegraveri. Man er ikke tilfreds med det kontaktudvalg, der er, men samtidig kan man under ingen omstændigheder gå ind for et forslag, fordi tankerne tilfældigvis ikke er kommet fra en socialdemokrat.

Jeg skal som ordfører for fremskridtspartiet sige, at vi ikke lider af samme ideologiske formørkelse, så vi ønsker at støtte beslutningsforslaget.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre vil gerne se centrumdemokraternes forslag om oprettelse af et

narkotikaråd som udtryk for, at man ønsker en koordineret indsats mod narkomanien. Dette ønske kan vi fuldt ud tilslutte os. Men det middel, man foreslår til at nå dette mål, må jeg indrømme vi ikke har så megen tiltro til.

Når man skriver i bemærkningerne om dette råd, at tale- og diskussionsniveauet samt alle øvrige former for ekstern og intern kommunikation må ligge i de gode viljers ånd, må vi sige: ja, og gid man kunne lovgive for sådan noget. Kunne man det, kunne man jo roligt vedtage dette forslag, for så var alle problemer jo løst. Men vores verdensbillede ser nok lidt anderledes ud end centrumdemokraternes, for vi tror faktisk ikke rigtig, at man fra denne talerstol og fra dette folketing kan lovgive for de gode viljer.

Jeg vil ikke gå så langt som SFs ordfører og sige, at dette her lovforslag er overflødigt, tværtimod synes jeg, det kan være en ganske udmærket anledning til, at vi i socialudvalget interesserer os lidt mere formelt for det arbejde, der udføres af kontaktudvalget vedrørende narkotika- og alkoholmisbrug. De møder, vi har haft igennem årene med socialudvalget om disse problemer, får ikke mig til at tro, at det er dér, der kan ske noget.

Jeg tror altså, at der skal ske noget, men jeg er ikke sikker på, at det er et så stort og bredt tværpolitisk og tværfagligt narkotikaråd som det, der her foreslås, der er vejen. Men jeg er enig i, at der er ikke nogen god koordinering i dag; og jeg håber meget, at ministerens initiativer vil forbedre det, og synes, dette forslag kan være en udmærket anledning til at få en diskussion om kontaktudvalgets rolle.

Tinning (VS):

I VS betragter vi dette beslutningsforslag som udtryk for en temmelig vidtstrakt politisk naivitet. Man siger, at når nu alle implicerede narkofagfolk er enige om, at vi må have stop for ungdomsnarkomani, kan man nok også sætte sig hen og snakke sammen og finde en løsning. Ja men man kan også få mange til at blive enige om, at det ikke er så godt med arbejdsløsheden, man kan også godt få mange til at blive enige om, at det ikke er så godt, at der er flere og flere, som ryger på bistandshjælp. Ikke desto mindre stiger arbejdsløsheden, og der ryger flere og

[Tinning]

flere på bistandshjælp, og det uanset hvor meget man snakker herinde og andre steder. Det hænger selvfølgelig sammen med, at det ikke bare er sådan, at alle er enige om, at det er helt fint at udbygge de socialpædagogiske behandlingsformer som f.eks. familiepleje og job- og uddannelsestilbud. Jo, det er man måske nok i ord, men vi har for tiden en regering og en række politiske partier herinde, som ser med glæde på, at man nedskærer de muligheder, der er for at udvikle og fastholde en ordentlig familiepleje. Vi har en række partier, der fører en økonomisk politik, som nødvendigvis må betyde, at det bliver sværere at få et job, som nødvendigvis må betyde, at det bliver sværere at få en uddannelse, og det har det også betydet.

Derfor fæster vi selvfølgelig ikke nogen som helst lid til, at selve det at sætte sig hen og snakke sammen om, at nu må vi se at få stoppet narkomanien, skulle gøre det muligt at udvikle en egentlig narkotikapolitik. Det hænger selvfølgelig sammen med præcis den samme modsætning som før: hvis dette her var et rent teknisk, delvis medicinsk problem, kunne man måske komme et stykke ad vejen med denne type initiativer, men det er altså i bund og grund et socialt problem.

Jeg kunne også godt tænke mig at få at vide, hvad det kompromis, som skal laves, f.eks. skulle handle om på det område, som hedder hashstoffer. Det er ikke ret længe siden, at vi hørte hr. Knud Lind endnu en gang fortælle, at hash var noget, man måtte betragte på linje med eller i hvert fald som en del af narkotikamisbruget. Jeg ved, at man i fremskridtspartiet og i andre politiske partier betragter hash som et narkotikum og ser det på linje med en række andre ting. Hr. Knud Lind ryster på hovedet, og jeg vil selvfølgelig gerne have at vide, om jeg skulle være gået fejl i byen. Til gengæld nikker ordføreren for centrum-demokraterne.

I VS mener vi stadig, at det eneste rigtige er at frigive, liberalisere hash. Det mener vi, uanset at justitsministeren på det seneste har fortalt, at der herhjemme ikke længere findes politiske partier, som fastholder det krav; det gør der altså faktisk. Uanset hvor fantasifulde vi ellers ofte beskyldes for at være i VS, kan jeg simpelt hen ikke forestille mig, hvordan man kan lave et kompromis mellem de to synspunkter. Hvordan laver man et kompromis mellem på den ene side centrum-de-

mokraternes og fremskridtspartiets politik på hashområdet og på den anden side kravet om fri hash? Jeg kan ikke forestille mig det.

I bemærkningerne til forslaget får vi at vide, at behandlings- og helbredelsesresultaterne aldrig har været dårligere end nu. Jeg vil endnu en gang efterlyse dokumentation. Jeg vil gerne vide, hvor man har det fra, og om man ikke endnu en gang blot skriver et eller andet i bemærkningerne til sit forslag, som man så alligevel ikke kan dokumentere eller sandsynliggøre.

Til sidst blot et par pudsigheder. Jeg forstår ikke, hvis man endelig skulle gå ind på denne tankegang, at man i sammensætningen af rådet, som det er nævnt i den skriftlige fremsættelse, betragter det som meget naturligt, at forældreforeningen Landsforeningen for human narkobehandling og Freitags forsøgsklinik skal være repræsenteret i et sådant råd, ligesom politikere, som har vist interesse for kampen mod ungdomsnarkomani, skal være det. Det forekommer mig, at det med politikerne er temmelig upræcist formuleret. Jeg ved ikke, hvad der ligger i ordene »som har vist interesse for det«; det går jeg ud fra at de fleste, for ikke at sige alle, politikere faktisk har. Desuden vil jeg gerne høre, om man også forestiller sig, at f.eks. Folkebevægelsen mod Hårde Stoffer, som jo er en bevægelse, der faktisk har været i stand til at gennemføre en effektiv blokade mod hårde stoffer, skal være med i et sådant udvalg. Jeg synes i hvert fald, at det selv inden for den tankegang, som forslagsstillerne har, måtte være mindst lige så naturligt.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er blot for at tydeliggøre vores holdning for så vidt angår hash. Vi betragter hash som henhørende under euforiserende stoffer og mener, at den farligste ting ved hash altså ikke er selve rygningen, men dette, at det findes og købes i samme miljø, hvor der er øvrige euforiserende stoffer, hårde stoffer, og at det dermed er medårsag og medvirkende til at bringe den smitte, den sygdom, som vi taler om, videre.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

[Tinning]

Jeg skal takke for præciseringen. Jeg hørte godt nok, at man i tidsskriftet Politiet fra oktober 1968 kunne læse, at nogle inden for politiet mente, at der var en direkte sammenhæng mellem rygning af hash og de hårde stoffer. Jeg vil gerne høre, om der skulle være andre forsøg på at sandsynliggøre denne sammenhæng, for det er der nemlig endnu ikke nogen der har kunnet gøre. Det er klart, at når hashen findes på det illegale marked, sker der en form for liv og opvækst, eller hvad man nu vil kalde det, i miljøer, hvor der både findes hash og narko; det er jo også bl.a. derfor, at et af de rigtige svar på det problem er den fri hash. Det vil betyde, at de to ting bliver adskilt, og det vil være udmærket. Men det er altså stadig væk ikke sådan, at man kan sige, at hashrygere uden videre fortsætter over i de hårde stoffer.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er klart, som den tidligere ordfører sagde, at man ikke generelt kan sige, at alle føres over i narkotiske stoffer. Men i den artikel i Politiet, nr. 10, oktober 1968, skriver man reelt – og det er derfor, det undrer mig lidt, at det spørgsmål kom:

»Indlæringen synes i øvrigt at følge et bestemt mønster, således at man først begynder med hash og derefter går videre til egentlige narkotika, således at det overvejende flertal (80–81 pct.) af de her omhandlede indsatte kan oplyse, at de er bekendte med både hash og et eller flere narkotiske stoffer. Det er ganske sjældent – blot i nogle få procent af tilfældene – at vi finder unge, der er gået direkte fra den respektable uskyld til narkotika uden først at tage hash.«

Deri ligger farligheden.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

I denne omgang skal jeg så blot afslutningsvis bemærke, at det, at man kan se, at en stor del af dem, der er på hårde stoffer, tidligere har røget hash, jo netop er et argument for at sige, at vi må have hashen væk fra det illegale marked. Det er en af begrundelserne for den fri hash.

Inge Krogh (KrF):

Der foreslås altså oprettet et narkotikaråd. Som anført i bemærkningerne er problemet med narko stigende, og man ønsker en fast narkotikapolitik, hvilket nok kan tiltrænges. Vi har regeringens kontaktudvalg for narko og alkohol, og indenrigsministeren har talt om, at det skal rekonstrueres, men hvordan? Jeg synes, det er meget uheldigt, at narko- og alkoholproblemerne behandles af det samme udvalg, for det er vidt forskellige stoffer, og såvel brug som misbrug ytrer sig fuldstændig forskelligt ved de to stoffer. Derfor vil jeg foreslå, at det i hvert fald blev delt.

Som det er anført, er det meget vanskeligt at finde ud af, hvordan et sådant råd, der skal behandle narkoproblemerne og føre en alkoholpolitik, skal sammensættes. Jeg tror, det er meget vigtigt, at der i hvert fald ikke kommer for mange mennesker med, og at man bliver enige om tingene, diskuterer dem. Bl.a. mener jeg, det er vigtigt, at man fremhæver, at hash er et meget farligt stof, noget, som det i hvert fald til tider har knebet særdeles stærkt for kontaktudvalget at tale om. Jeg tror ikke, man finder en narkoman, der ikke siger, at vedkommende er begyndt med hash, og det stemmer også med, hvad behandlere og folk inden for retsvæsenet siger om narkomaner: de er begyndt med hashen og derved kommet ud i det, vi kalder de hårde stoffer.

Hvis der skal gives metadon, må det være under en meget skarp disciplin, og dér må det også være sådan, at de læger, der ordinerer det og skal give det, virkelig er ansvarlige for, at narkomanerne tager det. Der er alt for meget på det illegale marked, og det må altså skyldes enten, som jeg sagde før, dobbeltbehandling, eller at man ikke tilstrækkelig sikkert sørger for, at det virkelig tages af de narkomaner, det er beregnet for og ordineret til.

Som sagt er det vigtigt at finde ud af, hvordan et sådant råd skal sammensættes, og jeg mener, vi kan tale om det i udvalget.

Birgith Mogensen (CD):

Jeg skal allerførst lige svare hr. Tinning, at vi ikke er helt enige om, at folkebevægelsen har udryddet de hårde stoffer på Christiania, men det lader vi ligge. Jeg vil gerne være med til, at de også bliver repræsenteret i et narkoråd.

[Birgith Mogensen]

Det bemærkelsesværdige med hensyn til kritik og tvivl om et narkoråds eksistensberettigelse er, at ingen opponenter kan vise andre tilgængelige og stabile veje, når det drejer sig om en nødvendig samlet bekæmpelse af ungdomsnarkomani, og vi skal vel ikke undlade at bekæmpe denne tiltagende landssvøbe.

Derfor må vi nu foretage os noget målrettet. Vi burde skamme os over, at det ikke er sket for længst. Vi kan ikke ansvarsløst dalre videre på den samme uorganiserede og resultatløse facon, som vi hidtil har gjort. Ungdomsnarkomaniudviklingen kender vi: flere og flere nye narkomaner og en stadig voksende gruppe af såkaldte ældre ungdomsnarkomaner, som på bekostning af samfundet kriminaliserer sig igennem en forfærdelig og elendig tilværelse, der tit ender med død.

Den 31. oktober 1981 meddelte kriminalkommissær Jørgen Juhl i Hvidovre, at der i 1981 er sket en 10-12-dobling af narkotikasagerne i politikredsen i forhold til 1980. Stadig flere af de unge bruger hårde stoffer.

For en måneds tid siden udtalte souschef Hans Kloch fra kriminalpolitiet i København, at mere end hver tredje forbrydelse begås af en narkoman.

Læge Birgitte Kringsholm påviser i Ugeskrift for Læger den 30. januar 1981, at antallet af narkodødsfald er større end tidligere antaget.

I 1982 regner pålidelige kilder med mere end 300 dødsfald, og i dette prognosetal er end ikke medregnet de mange hundrede dødsfald, som rammer narkomaner på grund af følgesygdomme.

Danske politikere kan ikke blive ved med at lukke øjnene og vende det døve øre til, når der tales om planlægning imod ungdomsnarkomani. Debatten har for længst vist, at narkofagfolk og befolkningen fortsat presser politikerne til en mere seriøs og effektiv behandling af narkoproblemet.

Hvad har vi så gjort? Så godt som intet; dog skal der lyde en tak til justitsministerens foretagsomhed og initiativer på det politimæssige og retlige narkoområde, sidst de strafferetlige foranstaltninger mod narkohælerne. Desuden glæder det mig, at justitsminister Ole Espersen endelig har bebudet oprydning i Christianias hash- og narkomiljø.

Derimod må vi fortsat konstatere, at uderivningsministeren og indenrigsministeren

bliver sky i blikket, hver gang der tales om henholdsvis forebyggelse og behandling af ungdomsnarkomani. De fleste kommuner, amter og lægelige myndigheder viser heller ikke den store interesse for at komme problemet til livs. Og formanden for folketingets socialudvalg bliver gram i hu, når Assurandørsocietetet tilbyder en stor sum penge til bekæmpelse af ungdomsnarkomani. Indigneret svarer fru Inge Fischer Møller, at det ikke er en privatkapitalistisk opgave, og så sker der i øvrigt ikke mere fra den side. Altså er det tilsyneladende ingens opgave, eller hvad? Lykkeligtvis har det kriminalpræventive råd sagt ja tak til Assurandørsocietetets 800.000 kr., og en oplysende kampagne er under forberedelse.

Imens fortsætter hundeslagsmålet imellem de grupper af narkofagfolk, som har forskellige meninger om henholdsvis forebyggelse og behandling af ungdomsnarkomani. De flerårige og efterhånden meget skarpe møde- og pressemøder og udvekslinger må have en ende, simpelt hen fordi diskussionen fører interesseparterne længere og længere væk fra hinanden, og fordi narkobekæmpelsessagen lider ubodelig skade, hvis disse resultat- og formålsløse skænderier fortsætter.

Løsenet er et narkoråd, hvor narkofagfolk og andre interessepartier til trods for divergerende meninger fordomsfrit mødes og udarbejder en nuanceret narkotikapolitik, som planeres og iværksættes på tværs af fagligt og politisk ståsted.

Det vil være naivt at tro, at opgaven er let at løse. Det er den ikke, men den er komplet uløselig, hvis ikke narkofagfolk sætter sig sammen og kompromisser deres forskellige meninger vedrørende forebyggelse og helbredelse af ungdomsnarkomani. Målsætningen: stop for ungdomsnarkomani, er vi jo alle enige om, men midlerne, der skal til for at nå dette mål, er narkofagfolk bestemt ikke enige om, det har debatten tydeligt vist.

Derfor kunne titlen på narkorådets første møde lyde: vi er enige om, at vi er uenige. Og med undertitlen: lad os derfor først blive enige på de områder, hvor vi er mindst uenige, og der er jo narkotikabekæmpelsesfelter, hvor meningsforskellene ikke er ret store. F.eks. er hovedparten af narkofagfolk stort set enige om, at forebyggelsesforanstaltningerne ikke er effektive nok. Kvantitet og kvalitet med hensyn til informationer og op-

[Birgith Mogensen]

lysning kontra narkotikamisbrug er katastrofal og ikke målrettet nok til faregruppen, de 11-20-årige.

De fleste narkofagfolk er også enige om, at de socialpædagogiske hjælpeforanstaltninger må omstruktureres og udbygges. Der er en stigende forståelse for, at narkomani er en sygdom, og at vi derfor må have flere læger med ind i behandlings- og helbredelsesarbejdet. De helt store divergenser fagfolk imellem drejer sig hovedsagelig om behandlingsmetoder og -midler, f.eks. metadon, mere eller mindre eller slet ikke, liberaliseringsgraden med hensyn til stoffet hash osv.

Men ud fra den kendsgerning, at ingen i denne verden har en patentløsning på totalstop for ungdomsnarkomani, må et narkoråd producere 5-6 uensartede og individuelle behandlingsmodeller, hvoraf mindst én model må kunne få tilslutning fra én eller flere af de meningsgrupper, som er repræsenteret i et kommende narkoråd. Opbyggelsen af forskelligartede helbredelsesmodeller vil samtidig give narkomanerne mulighed for selv at være med til at vælge det behandlingstilbud, som han eller hun er motiveret for. Selv at vælge eller være med til at vælge vil indeholde det psykologiske element, at narkomanen i højere grad føler sig forpligtet til at gennemføre hele det fastlagte behandlingsforløb og -program.

Det er min faste overbevisning, at et narkoråd, der repræsenterer alle interesseparter, ad forhandlingens vej vil kunne eliminere al den kiv og kævl, som indtil dato kun har skabt kaos med hensyn til forebyggelse og helbredelse af ungdomsnarkomani.

Jeg tror fuldt og fast på, at et narkoråd med dets samlede viden og erfaring vil have det overblik, der ved fælles hjælp kan skabe nogle rammer for den samordning, der skal til for at planlægge, igangsætte og koordinere en nuanceret, men stabil narkopolitik. Rådet bør også være det led, der samarbejder internationalt og især på nordisk basis.

Narkorådet vil kunne blive det værktøj, der som helhed udvikler en narkopolitik, der vil kunne styre den fremtidige og generelle udvikling for bekæmpelse af ungdomsnarkomani i Danmark. Ungdomsnarkomaniproblemet vokser sig større dag for dag, og globalt tænkt er det verdens største ulykke; kun en atomkrig vil kunne overskygge dette frygtelige problem.

Som tidligere sagt er justitsministeren det eneste regeringsmedlem, som gennem tiltag har vist interesse for ungdomsnarkomani.

Jeg vil slutte med at citere ministerens udtalelse her i folketinget den 25. maj 1981 - Folketingstidende 1980-81 sp. 12020:

»Det er mig imidlertid magtpåliggende på ny at fremhæve, at narkotikaproblemerne kun vil kunne løses i deres helhed, såfremt der ydes en samordnet indsats af alle organer, som har et ansvar på dette område . . . «

Justitsvæsenets indsats får en for lille virkning, hvis den står alene. Alle områder må med, sagde ministeren videre.

Jeg beder hermed det ærede ting om velvillig støtte til oprettelse af et narkoråd, som kan koordinere alle ungdomsnarkomaniens organer og interesseparter i en fælles kamp mod denne grusomme svøbe.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det energipolitiske udv. (19/3 82):

Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)

Ny stedf.: Dræbye (RV)

Skatte- og afgiftsudvalget (19/3 82):

Udtræder: Ritt Bjerregaard (S)

Ny stedf.: Lone Dybkjær (RV)

Udv. om offentlige arbejder (23/3 82):

[Første næstformand]

Udtræder: Brøndsted (V)
Nyt medl.: Henrik Toft (V)
Udtræder: Knud Lind (FP)
Nyt medl.: Askjær Jørgensen (FP)

Landbrugsudvalget (23/2 82):

Udtræder: Tang Sørensen (FP)
Nyt medl.: Ove Jensen (FP)
Udtræder: Arentoft (FP)
Ny stedf.: Poulsgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 24. marts 1982, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.35
